

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 164/25

V Lucemburku dne 18. prosince 2025

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-417/23 | Slagelse Almennyttige Boligselskab, Afdeling Schackenborgvænge

Zákaz diskriminace: Soudní dvůr v souvislosti s dánským zákonem o veřejném bydlení upřesnil, které situace mohou představovat diskriminaci na základě etnického původu

Cílem dánského zákona o veřejném bydlení je snížit podíl veřejných rodinných bytů v „oblastech v transformaci“. Tyto oblasti se vyznačují mimo jiné tím, že v nich podíl „přistěhovalců a jejich potomků z nezápadních zemí“ přesáhl v posledních pěti letech 50 %. Na základě tohoto zákona byla část nájmů veřejných rodinných bytů ve dvou rezidenčních oblastech měst Slagelse a Kodaň vypovězena nebo měla být vypovězena. Dánský soud, který projednává spory týkající se těchto výpovědí, si klade otázku, zda dotčená právní úprava představuje přímou či nepřímou diskriminaci na základě etnického původu. Soudní dvůr zdůraznil, že etnický původ je dán více faktory. Samotné jedno kritérium, jako státní příslušnost nebo země narození, nemůže určovat příslušnost k etnické skupině. Při posuzování případné přímé diskriminace bude muset vnitrostátní soud ověřit, zda kritérium související s podílem přistěhovalců a jejich potomků je skutečně založeno na etnickém původu většiny obyvatel „oblastí v transformaci“, a zda je s nimi proto zacházeno méně příznivě v tom smyslu, že jsou vystaveni zvýšenému riziku předčasného ukončení jejich nájemních smluv. Jestliže předkládající soud zjistí případnou nepřímou diskriminaci, bude muset ověřit, zda je odůvodněná. V souvislosti s tím se bude muset zejména ujistit, že dotčený zákon sleduje přiměřeným způsobem cíl obecného zájmu a ctí zejména základní právo na respektování obydlí.

Dánský zákon o veřejném bydlení stanoví povinnost přijmout plány rozvoje zaměřené na snížení podílu veřejných rodinných bytů v tzv. „oblastech v transformaci“ (dříve označovaných za „oblasti tvrdého ghetta“), a to do 1. ledna 2030. Jedná se o čtvrti vyznačující se nepříznivou socioekonomickou situací pokud jde o míru nezaměstnanosti, kriminalitu, vzdělání nebo průměrný příjem, jakož i tím, že podíl „přistěhovalců a jejich potomků z nezápadních zemí“¹ v těchto oblastech překročil v posledních pěti letech 50 %.

Při provádění plánů rozvoje týkajících se „oblastí v transformaci“ Ringparken ve Slagelse a Mjølnerparken v Kodani byla část nájmů veřejných rodinných bytů v těchto oblastech vypovězena nebo měla být vypovězena. Někteří dotčení nájemci napadli tato opatření u vnitrostátního soudu, přičemž mají zejména za to, že kritérium týkající se podílu „přistěhovalců a jejich potomků z nezápadních zemí“ představuje přímou nebo nepřímou diskriminaci na základě etnického původu, kterou unijní právo zakazuje².

Dánský soud projednávající spory se s touto otázkou obrátil na Soudní dvůr.

Pokud jde o určení, zda dánský zákon zavádí **přímou diskriminaci**³, Soudní dvůr konstatoval, že předmětné kritérium je podle všeho rozhodující pro identifikaci „oblastí v transformaci“ dotčených snižováním počtu veřejných rodinných bytů. Nicméně **vnitrostátní soud musí posoudit, zda toto kritérium zakládá rozdílné zacházení na základě etnického původu většiny obyvatel těchto oblastí, které vede k tomu, že s obyvateli těchto oblastí je zacházeno méně příznivě než s obyvateli srovnatelných oblastí, v nichž podíl těchto přistěhovalců nepřesáhl 50 %**.

Soudní dvůr vysvětlil, že pojem „etnický původ“ ve smyslu unijního práva vychází z více aspektů, jako je státní příslušnost, náboženské vyznání, jazyk, kulturní a tradiční původ a prostředí pro život. Je určen na základě souboru faktorů. **Státní příslušnosti ani kritérium země narození dané osoby nebo jejich rodičů samy o sobě nestačí k založení domněnky příslušnosti osoby k etnické skupině.** Naopak samotná skutečnost, že obecné kritérium stanovené právními předpisy se vztahuje na různé etnické původy, jako taková nevylučuje, aby toto kritérium bylo přímo či nepřímo spojeno s etnickým původem dotčených osob. Kromě toho kontext, jak jej ukazují přípravné práce k takové právní úpravě, může přispívat k závěru, že posuzované kritérium zavádí přímou diskriminaci na základě etnického původu.

Pokud jde o případné méně příznivé zacházení, Soudní dvůr konstatoval, že může spočívat v tom, že **obyvatelé „oblastí v transformaci“ jsou vystaveni zvýšenému riziku předčasného ukončení jejich nájemních smluv, a v důsledku toho ztráty bydlení.** Toto riziko je podle všeho vyšší než v jiných rezidenčních oblastech vyznačujících se srovnatelnou socioekonomickou situací, ve kterých však podíl přistěhovalců nepřesáhl hranici stanovenou v předmětném zákoně. Soudní dvůr zdůraznil, že urážlivá a stigmatizující povaha některých označení použitých v právních předpisech nebo v přípravných pracích k nim může také prokazovat existenci méně příznivého zacházení s osobami určitého etnického původu.

Dospěje-li vnitrostátní soud k závěru, že tento zákon nezakládá přímou diskriminaci, bude muset ještě ověřit, zda nevede k **nepřímé diskriminaci**⁴. Tak by tomu bylo v případě, kdyby zákon, ačkoliv formulován a uplatňován zdánlivě neutrálně, v praxi specificky znevýhodňoval osoby patřící k určitým etnickým skupinám. V této souvislosti Soudní dvůr připomněl, že **toto znevýhodnění se nemusí nutně dotýkat jediného etnického původu.**

Jestliže vnitrostátní soud dospěje k závěru, že předmětný zákon vede k takovému specifickému znevýhodnění, bude muset rovněž posoudit, zda dotčený zákon sleduje cíl obecného zájmu, kterého se dovolává dánská vláda, a to řešit problémy související se sociální soudržností a integrací v rámci dánského systému veřejného bydlení, a zda je dodržena zásada proporcionality. To vyžaduje zejména určit, zda tento zákon tím, že stanoví povinnost přijmout plány rozvoje, sleduje cíl podpořit sociální soudržnost konzistentním a systematickým způsobem, ačkoliv se tato povinnost nevztahuje na rezidenční oblasti, které se liší od „oblastí v transformaci“ pouze tím, že většina jejich obyvatel nejsou „přistěhovalci a jejich potomci z nezápádních zemí“. Posouzení odůvodnění musí zohlednit rovněž základní právo na respektování obydlí.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění rozsudku, a případně jeho shrnutí](#) jsou zveřejněny na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732.

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

¹ „Přistěhovalce“ ve smyslu dánského zákona o veřejném bydlení označuje osobu narozenou v zahraničí, jejíž rodiče se nenarodili v Dánsku a nemají dánskou státní příslušnost. „Potomkem“ se rozumí osoba, která se narodila v Dánsku, ale žádný z jejích rodičů se nenarodil v Dánsku a nemá dánskou státní příslušnost, popřípadě si rodiče této osoby, ačkoli se narodili v Dánsku a získali dánskou státní příslušnost, oba ponechali i cizí státní příslušnost. Pojem „západní země“ zahrnuje členské státy Evropské unie, Andorru, Island, Lichtenštejnsko, Monako, Norsko, Spojené království Velké

Británie a Severního Irska, San Marino, Švýcarsko, Vatikánský městský stát, Kanadu, Spojené státy, Austrálii a Nový Zéland. Všechny ostatní země jsou tedy považovány za „nezápadní země“.

² [Směrnice Rady 2000/43/ES](#) ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ.

³ Předtím Soudní dvůr konstatoval, že s výhradou ověření, která přísluší provést dánskému soudu, je třeba mít za to, že směrnice 2006/123 se vztahuje na dánský systém veřejného bydlení. Poskytování bytů za úplatu v rámci tohoto systému totiž souvisí s přístupem ke službám a poskytováním služeb v oblasti ubytování ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. h) této směrnice.

⁴ Podle směrnice 2000/43 se nepřímou diskriminací rozumí případ, kdy je v důsledku navenek neutrálního předpisu, kritéria nebo zvyklosti znevýhodněna skupina osob na základě jejich rasy nebo etnického původu, ledaže uvedený předpis, kritérium nebo zvyklost sleduje legitimní cíl a prostředky k dosažení tohoto cíle jsou přiměřené a nezbytné.